

SHA faktaark

Generelt

- Alle ansatte skal ha gjennomført Prosjekt Fareblind før oppstart
- Entreprenør skal gjennomføre prosjektspesifikk HMS opplæring for samtlige som skal arbeide på byggeplass (fysisk)
  - Riggplan
  - Varslingsplan
  - Risikoeer
  - Mat og lompefasiliteter
  - Grøfteplan

Personlig verneutstyr

- Heldekkende synbarhetstøy kl. 3 (over og underdel) iht. ISO 20741
  - Besøkende ifølge med ledsager kan benytte vest med glidelås markeres med «Besøkende» klasse 2, hjelm og vernesko
- Vernesko med spikertrampåle og vernetupp skal alltid brukes
- Verneklogger er forbudt
- Halvhøye vernesko anbefales ved grunn og betongarbeid
- Hjelm skal ha hakestrapp
- Hjelm skal ha fast montert hørselsvern.
- Ørepropper/ øreklokker med radio skal ikke benyttes
- Øyevern skal være tilgjengelig og benyttes under arbeidet
- Hansker (ved behov)
- Åndedrettsvern når det er påkrevd
- Hodelykt anbefales

Byggeggerder

- Det etableres bygge gjerder som ytre sikring av byggeplass. Skal sikres mot velting
- Gjerder skal sammenkobles med klammer
- Det skal benyttes byggegjerder med maks 5cm vertikale spiler
- Gjerder skal være uten skader
- Det skal vurderes bruk av adgangskontrollert rondell og kjøreport

Riggplan

- Lastesoner skal vises på riggplan
- Riggplan skal vise trygt kjøremønster og trygge gangsoner. Det tilstrebes snuplass uten behov for rygging
- Førstehjelpsutstyr skal vises
- Gasslagring skal vises
- Avfallsstasjoner skal vises
- Fordelingsskap strøm skal være hensyntatt

Gangveier

- Trapper skal ha minimum håndløper på en side
- Alle trapper skal ha sklisikring
- Vinterdrift
  - Alle gangveier skal være opplyst
  - Alle gangveier skal være strødd, eller utstyrt med annen sklisikring
  - Brodde skal benyttes der kollektive tiltak ikke kan benyttes/ er tilfredsstillende

Oppmerksomhet et på arbeidsplassen

- Det skal vurderes forbudssoner (trafikk etc.) for bruk av telefoni og håndholdte enheter etc.
- Det må utvises særskilt oppmerksomhet ved bruk av mobil og håndholdte enheter, slik at det forgår i trygge omgivelser

Løfteoperasjoner

- Publikasjon «Sikre kranløft» skal benyttes
- Anhuker skal ha godkjent kurs
- Løfteutstyr skal være års godkjent av sertifisert sakkyndig virksomhet
- Vurdere behov for flaggmenn ved redusert utsyn
- Radiosamband skal benyttes ved blindløft eller tårnkran

Grøfter

- Det skal sikres god adkomst til grøfter.
- «Veileder for grøftearbeid» fra Regionale verneombud bygg & anlegg skal følges.
- I grøfter dypere en 1,0 meter skal det være minimum 2 rømningsveier.
- Dersom stige benyttes skal denne gå fra bunn grøft til min. 1,0 meter over topp terreng. Sikring av stige vurderes
- Utenfor arbeidstid skal åpne grøfter være inngjerdet/ sikret
- Alle prosjekter som inneholder grøfter, skal ha en grøfteplan
- Grøfteplan skal være gjennomgått med alle arbeidere som arbeider i /ved grøft

Maskiner og utstyr

- Det skal være akustisk ryggesignal og kamera for anleggsmaskiner og kjøretøy med vekt over 7,5 tonn kravet gjelder også for tilhenger
- Tenningsnøkkel skal ikke være i maskin uten fører.
- Hurtigkoblinger og rotortiliter på gravemaskiner over 5 tonn skal være av sikker type, og ha en ekstra funksjon som reduserer risikoen for at redskap faller av.
- Sikkerhetsbelte skal alltid benyttes
- Kjøretøy skal alltid rygges inn på parkeringsplass
- Veileder for sikker bruk av anleggsmaskiner på anleggsplassen

Arbeid i høyden

- Kollektive løsninger skal benyttes fremfor individuelle løsninger
- Arbeid i høyden defineres som alt arbeid over 1,5m

Dekkekant

- Det skal benyttes tette rekkverksnett med høyde minimum 100cm

Gardintrapp/Stiger/ Rullestillas

- Det skal alltid vurderes om lift kan benyttes
- Skal være godkjent for kommersielt bruk
- Skal ha endeklosser i gummi eller annen sklisikring
- Rullestillas skal ikke benyttes uten godkjenning fra Byggherre
- Gardintrapper og bukker skal tilfredsstillende krav i BRA arbeidsmiljøvalg
  - Skal ikke benyttes nærmere enn 3m til dekkekant og f.eks. heissjakter og trappeløp mm.
- Stiger – Skal kun benyttes til adkomst
  - Stødig underlag og sikres mot å skli, både i topp og bunn – stigestropp skal benyttes
  - Skal anlegges mot faste anleggspunkter (dvs. ikke mot vinduer, stolper etc.)
  - Maks (ståplan) høyde 400cm
  - Alle stiger skal ha stige fot
  - Skal stikke minimum 100cm over kant
  - Stigningsvinkel skal være 65-75 grader

Stillas

- Stilas skal ha utvendige trapper/ trappeårn
- Stilas bredde må vurderes ut fra tiltens bruk
- Labanklemmer i tre er forbudt
- Det skal bygges skjerm over definerte inn/ utgangssoner der det er fare for fallende gjenstander
- Alternativ rømningsvei skal alltid vurderes
- Skal kun bygges av kvalifisert personell, kursbevis skal fremlegges

Åpninger og utsparinger

- Alle utsparinger i dekker skal tildekkes umiddelbart
- Ved horisontal tildekking skal tildekkingen dimensjoneres for å tåle planlagt belastning. Skal sikres mekanisk
- Tildekkinger over 30cm skal merkes skal merkes skilt eller malt sjablong
- Kummer skal alltid dekkes til under utførelse

Avsperring

- Risikoutsatte områder skal alltid være avsperrert, bruk rød og kvit plastkjetting, bukker, rekkverksnett, byggegjerde, jersystein etc.
- Avsperring skal være merket med skilt. Skilt skal inneholde dato, firma, navn på ansvarlig og telefonnr.
- Krav til fysisk sperring rundt selvreisende kraner
- Sperring skal fjernes når arbeidet er utført

Ryddighet

- Det skal alltid være orden
- Alle skal rydde opp etter eget arbeid
- Alle skal følge prosjektets riggplan og krav til kildesortering
- Avfall og materialer skal holdes adskilt fra tenn kilder
- RTB veileder skal følges
- Presenninger skal sikre smot vind og være egnet til formålet

Strøm

- Byggestrømskap skal til en vær tid være lukket
- Byggestrøm (inntak side) skal kun håndteres av kvalifisert personell
- Skjøteledninger skal ikke skjøtes
- Strømkabler skal være sikret f.eks kjøreramper
- Kabler innendørs skal henges opp